

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, w sprawie z powództwa J. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą B. w P. przeciwko (...) w W., o zapłatę, zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 14.269,07 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2013 roku do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda J. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą B. w P. kwotę 4.209,79 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powyższe orzeczenie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych: w pozwie z dnia 03 lipca 2014 roku pełnomocnik powoda J. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą B. w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz swojego mocodawcy kwoty 15.731,83 PLN tytułem odszkodowania za uszkodzenie samochodu H. nr rej. (...) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 lipca 2013 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w wyniku kolizji drogowej zaistniałej w dniu 21 czerwca 2013 roku uszkodzony został samochód H. nr rej. (...). Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Poszkodowana przelała na powoda J. B. wierzytelność o naprawienie szkody, jaką posiadała wobec pozwanego. Pozwany uznał swą odpowiedzialność co do zasady i wypłacił tytułem kosztów naprawy pojazdu odszkodowanie w kwocie 13.221,44 złotych. Według powoda J. B. koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed zdarzenia z dnia 21 czerwca 2013 roku to kwota 28.953,27 złotych. Nie została wypłacona kwota 15.731,83 złotych, której powód dochodzi w niniejszym postępowaniu. W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pełnomocnik pozwanego podniósł, iż wypłacona przez pozwaną kwota odszkodowania wyczerpuje w całości szkodę jaka powstała w pojeździe H. nr rej. (...) w przedmiotowym zdarzeniu drogowym z dnia 21 czerwca 2013 roku. W dniu 21 czerwca 2013 roku w wyniku kolizji drogowej uszkodzeniu uległ samochód H. nr rej. (...). Sprawca kolizji posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z pozwanym (...) w W.. Poszkodowany Z. S. przelał na powoda J. B. przysługującą mu wierzytelność o naprawienie szkody zaistniałej w pojeździe H. nr rej. (...) wobec pozwanego (...) w W.. Pozwany uznał swą odpowiedzialność co do zasady i wypłacił przed wniesieniem przez powoda J. B. pozwu odszkodowanie w kwocie 13.221,44 złotych. Koszt przywrócenia pojazdu marki H. nr rej. (...) do stanu sprzed zdarzenia z dnia 21 czerwca 2013 roku z uwzględnieniem zakresu uszkodzeń udokumentowanego w załączonych aktach szkody z użyciem części oryginalnych oznaczonych logo producenta pojazdu wynosi 27.490,51 złotych brutto. Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o powołane dowody. Pisemną opinię sporządzoną przez biegłego Tomasza Mikinę ocenił jako zupełną, zaś zawarte w niej wnioski końcowe za logiczne, konsekwentne i przekonujące. W szczególności zaś, zdaniem Sądu I instancji, biegły przekonująco i bardzo logicznie wyjaśnił konieczność przeprowadzenia wszelkich operacji niezbędnych do przywrócenia pojazdu do stanu sprzed zdarzenia szczegółowo wskazanych przez niego w kalkulacji. Zaakcentować należy, iż przedmiotowa opinia nie była kwestionowana przez strony procesu. W tak określonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlega uwzględnieniu co do zasady. Zasada odpowiedzialności pozwanego, oparta na przepisach art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz przepisach obowiązującego w dacie kolizji rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jest bezsporna. Poza sporem jest także okoliczność, że na skutek zawarcia umowy przelewu, wierzytelność o zapłatę odszkodowania za szkodę poniesioną na skutek przedmiotowej kolizji przysługuje obecnie powodowi J. B.. Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.), poszkodowany może domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego koszty prac naprawczych. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, czy naprawa została już wykonana, czy też nie. Świadczenie ubezpieczyciela winno obejmować m.in. równowartość kosztów nabycia nowych części zamiennych, jeżeli naprawa wymaga wymiany pewnych części w samochodzie. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2002 r. sygn. akt V CKN 1273/00 LEX 55515 stwierdzając, że „roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana. Jeśli zatem naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym

dla dochodzenia odszkodowania, to nie sposób podzielić poglądu, iż koszty naprawy określone przez specjalistyczny warsztat nie mogą być miernikiem dla ustalenia odszkodowania należnego powodowi, gdyż ten nie dokonał naprawy samochodu". Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszej sprawie bezspornym jest, iż w skład kosztów naprawy samochodu wchodził koszt zakupu części zamiennych koniecznych do wykonania naprawy. Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.), poszkodowany może domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego poniesione koszty prac naprawczych. Świadczenie zobowiązanego polegające na przywróceniu stanu poprzedniego lub zapłaceniu kwoty odpowiadającej wartości takiego przywrócenia (kosztów naprawy samochodu) nie powinno przekraczać "kosztów celowych, ekonomicznie uzasadnionych". W uzasadnieniu uchwały z dnia 13 czerwca 2003 r. sygn. akt III CZP 32/03 opubl. w OSNC 2004/4/51 Sąd Najwyższy stwierdził, że za "niezbędne" koszty naprawy należy uznać takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Kosztami "ekonomicznie uzasadnionymi" są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych. Zaakcentować jednak należy , iż przyjęta przez biegłego w pisemnej opinii stawka za roboczogodzinę wynosząca 90 złotych netto należy do najniższych stawek w warsztatach naprawczych oferujących wysokie standardy usług. Mając powyższe na względzie, skoro argumenty podniesione w odpowiedzi na pozew okazały się niezasadne, należało uznać roszczenie powoda J. B. za usprawiedliwione. Wysokość należnego powodowi J. B. odszkodowania to kwota 27.490,51 złotych brutto. Strona pozwana (w toku postępowania likwidacyjnego) wypłaciła kwotę złotych tytułem kosztów naprawy samochodu H. nr rej. (...), a więc obowiązana jest dopłacić tytułem odszkodowania kwotę 14.269,07 złotych (27.490,51 złotych – 13.221,44 złotych). Na podstawie przepisów art. 481 k.c. w związku z art. 817 § 1 kc Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego (w kwocie 14 269,07 złotych za okres od dnia 23 lipca 2013 roku do dnia zapłaty). O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Przedmiotowe orzeczenie w części, tj. w zakresie punktu I wyroku w części w zakresie zasądzającym na rzecz powoda kwotę przewyższającą kwotę 9128,57 zł (tj. kwotę 5140,50 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23.07.2013 r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu apelacją zaskarżyła strona pozwana, która zarzucając rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów połączoną z brakiem wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału, w szczególności oświadczenia Z. S. „Zgłoszenia szkody w pojeździe z ubezpieczenia OC z dnia 2.07.2013 r., z którego wynikało, że poszkodowanemu Z. S. przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu pojazdu H. (...), zatem poszkodowany był (J.) podatnikiem podatku VAT, co w konsekwencji miało wpływ na błędne przyjęcie przez Sąd I Instancji, że wierzytelność przysługująca mu względem pozwanego o zapłatę odszkodowania mogła być przeniesiona na podstawie przelewu wierzytelności tylko w kwocie netto (bez podatku Vat), a nie jak to ustalił Sąd I instancji w kwocie brutto (z podatkiem Vat),

b) art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka Z. S. na okoliczność ustalenia prawa Z. S. do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy zbyciu pojazdu H. (...), bycia podatnikiem (płatnikiem) podatku Vat w czasie powstania szkody, podczas gdy

dowód z zeznań tego świadka dotyczył okoliczności mających dla sprawy istotne znaczenie, co doprowadziło do oparcia wyroku na niekompletnym materiale dowodowym,

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 6 k.c. poprzez uznanie przez Sąd I instancji, że powód nie był obowiązany do wykazania, że odszkodowanie przysługiwało mu wraz z podatkiem Vat, podczas gdy to na powodzie spoczywał w tym zakresie obowiązek wykazania ww. faktu, z racji wywodzenia z tego faktu skutków prawnych,

b) art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i ustalenie wysokości odszkodowania z uwzględnieniem podatku Vat, podczas gdy poszkodowanemu Z. S. przysługiwało prawo obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu pojazdu H. (...), co powinno skutkować ustaleniem odszkodowania nieobejmującego podatku Vat,

c) art. 509 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że poszkodowany Z. S. był uprawniony na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej z powodem do przeniesienia roszczenia o zapłatę odszkodowania wraz z podatkiem Vat, podczas gdy poszkodowanemu Z. S. przysługiwało prawo obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu pojazdu H. (...),

wniosła na podstawie art. 382 k.p.c. w zw. z art. 241 k.p.c. o uzupełnienie postępowania dowodowego o przesłuchanie świadka Z. S. oraz o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację pozwaną wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego (...) z/s w W. na rzecz powoda J. B. kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwaną podlegała oddaleniu w całości jako bezzasadna. Istota sporu w niniejszej sprawie, jak słusznie wskazuje powód, sprowadza się do kwestii czy poszkodowany - właściciel uszkodzonego pojazdu był w chwili zaistnienia zdarzenia szkodzącego podatnikiem podatku VAT uprawnionym do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony w fakturach dotyczących zakupu części i usług potrzebnych do wykonania naprawy powypadkowej, a co za tym idzie, czy wysokość odszkodowania winna obejmować także podatek VAT, czy też winna być ustalona w kwotach netto. Zaznaczyć należy, że strona pozwana wywodzi swoje racje wyłącznie z treści zgłoszenia szkody z dnia 2 lipca 2013 r., z którego to, zdaniem pozwanego, miałyby wynikać, iż poszkodowany w chwili wystąpienia przedmiotowej szkody był płatnikiem podatku VAT uprawnionym do odliczenia podatku VAT. Z treści przytoczonego dokumentu wynika jednak jedynie to, że poszkodowany w sposób niebudzący żadnych wątpliwości deklaruje, iż nie jest płatnikiem podatku VAT (pkt 3 oświadczenia właściciela pojazdu ubezpieczeniowego). Już tylko ta okoliczność nakazuje przyjąć, że poszkodowanemu przysługuje odszkodowanie w kwocie obejmującej także podatek VAT. Jedynie bowiem czynny podatnik podatku VAT ma prawo do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony w fakturach dokumentujących nabycie materiałów i usług potrzebnych do dokonania naprawy pojazdu. Poszkodowany w dacie szkody ani też później nie był uprawniony do odliczenia podatku VAT. Z dokumentu, na który powołuje się pozwany wynika jedynie, że poszkodowany w przeszłości (w chwili zakupu przedmiotowego samochodu był płatnikiem podatku VAT uprawnionym do odliczenia części podatku VAT). Jednakże tego rodzaju dane historyczne są bez znaczenia dla kwestii możliwości odliczenia podatku po zaistnieniu szkody. Na marginesie zauważyć należy, że każdy podatnik podatku VAT ma co do zasady możliwość odliczenia wyłącznie podatku naliczonego w fakturach dokumentujących nabycie towarów i usług potrzebnych do dokonania naprawy pojazdu, co wprost wynika z treści art.

86a ust 1 i 86a ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r. nr 177 poz. 1054 ze zm.). Stąd też ewentualne prawo do odliczenia podatku może obejmować wyłącznie wartości tego podatku.

Konsekwencją uznania prawidłowości ustaleń Sądu I instancji w zakresie wyżej przedstawionym była konieczność przyjęcia za bezzasadne zarzutów odnoszących się do prawa materialnego jako wywiedzionych w następstwie wskazanych przez skarżącego uchybień jakie miały popełnić Sąd I instancji na etapie poczynionych ustaleń faktycznych.

Mając na uwadze powołane wyżej względy, apelacja pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 98 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego obejmujących wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika powoda orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.